

Vuoden 2015 lapsitekopaalkinto lapsiasiavaltuutettu Tuomas Kurttilalle

Nuorten Kotkien vuoden 2015 Lapsitekopaalkinto myönnettiin lapsiasiavaltuutettu Tuomas Kurttilalle. Palkinnon luovutti Nuorten Kotkien puheenjohtaja Päivi Lipponen Pasilan pääkirjastossa Helsingissä 21.3.2016. Palkinto on kuvanveistäjä Anneli Sipiläisen valmistama Simpukka.

Valitessaan lapsiasiavaltuutetun palkinnon saajaksi Nuoret Kotkat arvosti erityisesti hänen toimintatapaansa nostaa lasten asioita esille. Lapset eivät itse ole mukana päätöksenteossa. Kurttilalla on taito tuoda lasten ääni kuuluville ja nostaa tutkittua tietoa mukaan keskusteluun. Keskustelun ylläpitämisen lisäksi taito kuunnella on äärimmäisen tärkeitä.

Tuomas Kurttila on toiminut lapsiasiavaltuutettuna vuodesta 2014. Kurttila on yhdessä lapsiasiavaltuutetun toimiston kanssa nostanut lapset tärkeään asemaan jokapäiväisessä elämässämme. Puheessaan hän viittasi palkintona olleeseen

simpukkaan. Jokainen lapsi on yksilöllinen ja arvokas kuin helmi simpukan sisällä.

Palkinnonluovutustilaisuudessa esiintyi kahden sisaruksen muodostama lastenyhtye Mimmit. Osallistujat pääsivät Mimmien matkassa tapaamaan eläimiä eri puolilta maailmaa. lapsiasiavaltuutettu eläytyi lasten kanssa, näimme hienot pandalasiat ja Peppi-tanssin.

Kotkaliitto tekee historiaa – tarvitsemme apuasi

Kotkaliiton historiaprojekti etenee.

Liiton toimistolla järjestetään kevään aikana keskustelutilaisuuksia. Tilaisuuden keskustelut dokumentoidaan ja käytetään apuna uuden historiikin kirjoituksessa.

ma 14.3. klo 10.00 – 14.00 osallistumiset kansainvälisille leirille ulkomaille (lounas toimistolla)

ke 27.4. klo 9.30 – 12.00 1940 – 1950 luku, lounastauko, klo 13.30 – 16.00 1960-luku kotimaassa

ma 9.5. klo 9.30 – 12.00 1970-luku, lounastauko, klo 13.30 – 16.00 1980-luku kotimaassa

ma 16.5. klo 9.30 – 12.00 1990-luku, lounastauko, klo 13.30 – 16.00 2000-luku kotimaassa

Nyt tarvitsemme sinun apuasi. Voit ilmoittautua yhteen tai useampaan keskustelutilaisuuteen [lea.vaananen \(at\) nuoretkotkat.fi](mailto:lea.vaananen@nuoretkotkat.fi)

Tätä kutsua voi laittaa eteenpäin tai voit kertoa minulle henkilöiden nimiä, jotka ovat olleet leirien kanssa läheisesti

tekemisissä tai joilla on hyvää aikalaiskuvausta eri vuosikymmenten kotimaisista tai ulkomaisista leireistä.

Toivon ilmoittautumisen aina noin viikkoa ennen kyseistä tilaisuutta, jotta osaamme keitellä kahvia sopivan määrän.

terveisin

Lea

Kannanotto aamu- ja iltapäivätoiminnan lakimuutokseen

Kolmannen sektorin toimijat ovat jo useita vuosia toteuttaneet koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa yhdessä kuntien kanssa. Useimmat toimintaa järjestävät tahot työskentelevät muutenkin lasten ja nuorten parissa joten toiminta on järjestöille luonteenomaista.

Kerättyjen tietojen pohjalta on huomattu, että toiminnan järjestämisessä on valtakunnallisesti paljon kirjavuutta. Toiminnan johdonmukaisen kehittämisen kannalta asia on hankala.

Toiminnan rahoitus

Jokainen kunta saa itsenäisesti päättää toimintansa laajuudesta. Samalla se päättää myös tavasta jolla toiminnan tuottamisesta aiheutuvat kulut korvataan järjestöille. Tavat ovat hyvin kirjavat: avustus, lapsiperusteinen avustus, kumppanuussopimus, kilpailutus, osarahoitus palkkauksen muodossa. Kirjavuutta lisää se, että myös hallintokunnat vaihtelevat suuresti.

Kaikissa tapauksissa kunta vastaa siitä, että sen hankkimat palvelut järjestetään perusopetuslain aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden mukaisesti. Palveluntuottaja ei siis voi suhteuttaa toimintaa saamansa avustuksen tai korvauksen määrään.

Ohjaajien työsuhde

Iltapäivätoiminnan perusteissa edellytetään pitkäjänteistä, suunnitelmallista toimintaa, jota tehdään yhteistyössä koulun ja muiden lapsen liittyvien tahojen kanssa.

Rahoituksen epävarmuus ja sopimusten kesto ei useinkaan mahdollista pitkäaikaisten työsopimusten tekemistä. Useimmat kolmannen sektorin iltapäivätoiminnanohjaajat työskentelevät määräaikaisissa ja/tai osa-aikaisissa työsuhteissa.

Ohjaajien ammattitaidossa on kuitenkin tapahtunut valtava edistys sen jälkeen kun ammattitutkinnon suorittaminen 2006 tuli mahdolliseksi. Uusin tutkinto antaa vielä laajemman pätevyyden.

Hallituksen esitys toteaa, että maksujen korottaminen parantaisi laadukkaan toiminnan järjestämisedellytyksiä ja saattaisi edistää aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajien työsuhteiden pysyvyyttä. Toimijoiden näkökulmasta maksujen liiallinen korottaminen näkyy toimintaan osallistuvien lasten

lukumäärän vähenemisenä. Lasten väheneminen ei välttämättä kuitenkaan vaikuta ohjaajatarpeeseen, jolloin kustannukset/lapsi kasvavat.

Lapsen oikeudet

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tarkoituksena on edistää lapsen hyvinvointia ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä ennaltaehkäistä syrjäytymistä ja lisätä osallisuutta.

Nykytilanteenkin mukaan lapset ja perheet ovat eriarvoisessa asemassa – toiset kunnat antavat palvelua korvauksetta ja toiset perivät suuria kuukausimaksuja.

Maksujen rajua korottaminen nostaa lapsen osallistumiskynnystä toimintaan ja asettaa osan lapsiperheistä muihin verrattuna eriarvoiseen asemaan ja rikkoo perustuslain säännöstä julkisen vallan velvoitteesta tukea perhettä lapsen hyvinvoinnin ja yksilöllisen kasvun turvaamisessa.

Palveluntuottajan asema

Kolmannen sektorin palveluntuottajat ovat kaikki yhtä mieltä siitä että aamu- ja iltapäivätoimintaa on uudistettava myös maksujen suhteen. Esitys antaa kunnille edelleen suuren vapauden palvelun hankkimisessa ja maksun määräytymisessä, mutta ei millään tavalla turvaa palvelun tuottajan asemaa.

Hallituksen esityksessä perusopetuslain muuttamisessa todetaan, että esityksellä maksujen korottamisesta ei ole vaikutuksia valtiontalouteen. Esitys ehdottaa, että kunnat nostavat asiakasmaksuja ja alentavat palveluntuottajille myönnettäviä avustuksia.

Perusopetuslakia ehdotetaan myös muutettavaksi siten, että maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksu vaarantaa henkilön tai perheen toimentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden

toteuttamista. Esitys ei ota kantaa kuka maksuvapauden tai alennuksen myöntää. Kolmannen sektorin palveluntuottajat eivät voi olla määrittelemässä tulosidonnaisia maksuja joten se nostaa kunnan kustannuksia. Esitys ei myöskään ota kantaa kuinka tuloihin perustuvien maksujen erotus korvataan palveluntuottajille.

Realismia hallituksen esitys osoittaa siinä, että maksukertymää laskettaessa oletetaan lapsikohtaisen maksukertymän muodostuvat kahdeksalta kuukaudelta. Käytännössä avustuksia määriteltäessä kertymä lasketaan 10 kuukaudelta.

Palveluntuottajat pitävät kahden vaihtoehdon (570h ja 760h) tarjoamista monimutkaisena. Ilmaisu on harhaanjohtava kun käytännössä on kyse päivittäisestä toiminta-ajasta. Käytäntö on myös epäoikeudenmukainen perheitä kohtaan. Lapsen lukujärjestyksestä johtuen useat vanhemmat eivät voi valita lyhyempää ja halvempaa vaihtoehtoa.

Muut vaikutukset

Palveluntuottajat ovat huolissaan toiminnan kehittamisestä; huolimatta 2011 hyväksytyistä aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteista ei niitä velvoitteita pystytä monessakaan kunnassa toteuttamaan. Tilat ovat puutteelliset, peruskorjauksessa eikä edes uudisrakentamisessa oteta huomioon toiminnan tiloja. Huolimatta perusopetuslain alaisesta toiminnasta voi toiminta kuulua lähes minkä tahansa hallintokunnan alaisuuteen.

Palveluntuottajat vastustavat näin suuren korotuksen mahdollisuutta, joka asettaa lapsen ja hänen perheensä eriarvoiseen asemaan. Lapsen hyvinvoinnin, kasvun ja turvallisuuden näkökulmasta suuntauksen pitäisi olla päinvastainen.

Hallitusohjelma (suora lainaus)

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta

Ajantasaistetaan koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta perittävät maksut ja samalla laajennetaan ja tiukennetaan maksujen perimättömyysmahdollisuutta esim. sosiaali- ja terveydenhuoltolain 11 § (13.3.2003) vastaavasti. Enimmäismaksu olisi 570 tunnin osalta 120 €/kk ja 760 tunnin osalta 160 €/kk. Perittävälle maksulle voitaisiin säätää myös alaraja, joka olisi esim. korotettu 10 €/kk nykytasoon nähden, jolloin vähimmäismaksu olisi 70€/kk tai 90 €/kk ilman säädettyä ylärajaa.

10 €:n korotus maksuun lisää maksukertymää arviolta n. 5 M€/v. Kunta päättää ap/ip-toiminnassa perittävistä maksuista laissa asetetun enimmäismäärän puitteissa. Enimmäismaksun korotus lisäisi kuntien tuloja, mikäli kunnat korottaisivat maksuja.

Edellyttää perusopetuslain 48 f §:n muutosta (19.12.2003/1126). Voisi tulla voimaan 2016.

Helsingissä 30.1.2016

Kansallinen Lastenliitto ry

Nuorten Kotkien Keskusliitto – Unga Örnars Centralförbund NKK ry

PTK – poikien ja tyttöjen keskus

Suomen Nuorisoseurat ry

Suomen Demokratian Pioneerien Liitto ry (Pinskut)

Vesaisten Keskusliitto ry

Yhteydenotot ja lisätiedot:

Leila Tanskanen

Toiminnanjohtaja, Varsinais-Suomen Nuoret Kotkat Piirijärjestö

leila.tanskanen@vsnk.fi

0405152309

PIIRUSTUSKILPAILU

Nuorten Kotkien seuraava
kansainvälinen juhlaleiri vuonna 2018

PIIRUSTUSKILPAILU LEIRIN TUNNUSKUVASTA

Vuonna 2018 Nuoret Kotkat täyttää 75 vuotta. Sen kunniaksi Nuoret Kotkat järjestää kansainvälisen juhlaleirin. Juhlaleirin nimi on "Participation Island" eli suomennettuna "Osallisuuden saari". Osallisuus-teemaa toteutetaan jo ennen leiriä ja leirillä monella tavalla.

Leiri järjestetään Helsingin kaupungin omistamalla Bengtsårin leirisaarella Hangossa. Leiriä isännöi Helsingin Nuoret Kotkat Piirijärjestö.

**Sinä voit päästä osalliseksi leirin suunnittelusta jo nyt!
Piirrä ja lähetä meille ehdotuksia leirin tunnuksena
käytettävästä logosta, kuvasta tai osioista siinä.**

Logoa ja kuvia käytetään leirin markkinoinnissa. Ehdotukset, jotka päätyvät käyttöön, palkitaan kotkatuotteilla.

Lähetä piirustuksesi joko postitse osoitteeseen Nuorten Kotkien Keskusliitto, Sturenkatu 27 B, 00510 Helsinki tai skanna ja lähetä sähköpostilla osoitteeseen logo@nuoretkotkat.fi viimeistään 14.3.

LISÄTIETOJA:

soili.sirenne@nuoretkotkat.fi

Ruotsin leiri 2.-9.7.2016

Sisarjärjestömme Ruotsissa järjestää leirin 2.-9.7. Sölvesborgissa.

Tiedot leiristä löydät alla olevien linkkien kautta.

Unga Örnar perii osallistumismaksua 1000 SEK. Osallistumismaksu ei sisällä matkakuluja, joten ne pitää maksaa erikseen.

Keskusliitosta ei lähde leirille ohjaajaa mukaan, joten alaikäisillä osallitujilla tulee olla mukana täysi-ikäinen ohjaaja.

Ilmoittaudu omaan piiriisi.

[Lägerfolder](#) [Lägerfolder-eng-kopia1](#)